

Connecting the dots

Onderwijsnetwerken van lesgevers

Sara.VanWaes@uantwerpen.be – [ResearchGate](#)

[E-book van proefschrift](#)

ECHO

ExpertiseCentrum Hoger Onderwijs
Universiteit Antwerpen

References

- Van Waes, S., De Maeyer, S., Moolenaar, N. M., Van Petegem, P., & Van den Bossche, P. (2017). Strengthening networks: A social network intervention among higher education teachers. *Learning and Instruction, 53*, 34-49.
- Van Waes, S., Moolenaar, N., De Maeyer, S., Van Petegem, P., & Van den Bossche, P. (2018). Linked to professional development : Designing a network intervention to foster informal networks in a formal program. In K. J. Baker-Doyle & S. A. Yoon (Eds.), *Networked by design: Interventions for teachers to develop social capital*: Routledge.
- Van Waes, S. (2017). The ties that teach: Teaching networks in higher education. PhD, University
- Van Waes, S., Moolenaar, N. M., Daly, A. J., Heldens, H. H. P. F., Donche, V., Van Petegem, P., & Van den Bossche, P. (2016). The networked instructor: The quality of networks in different stages of professional development. *Teaching and Teacher Education, 59*, 295-308.
- Van Waes, S., Van den Bossche, P., Moolenaar, N. M., Stes, A., & Van Petegem, P. (2015). Uncovering changes in university teachers' professional networks during instructional development. *Studies In Educational Evaluation, 46*, 11-28.
- Van Waes, S., Van den Bossche, P., Moolenaar, N. M., De Maeyer, S., & Van Petegem, P. (2015). Know-who? Linking faculty's networks to stages of instructional development. *Higher Education, 70*(5), 807-826.

the ties that teach

Teaching networks
in higher education

Sara Van Waes

23 juni 2017

Netwerken?

Netwerken?

weblogcartoons.com

I AM TRYING TO
ADD MORE FRIENDS

*“It is not what you know,
but who you know”*

“Who you know defines what you know”

(Cross et al., 2003)

Netwerken

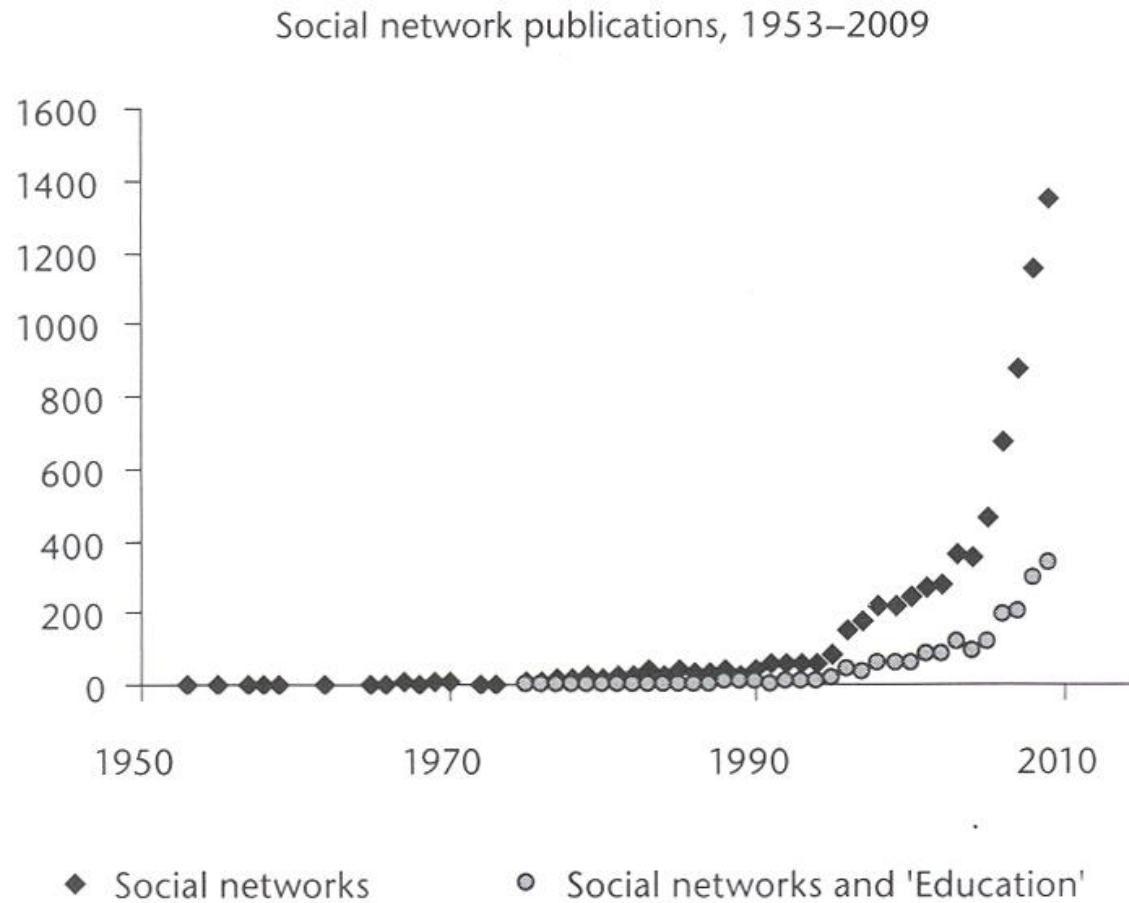
= een perspectief om naar kennisdeling in organisaties te kijken

■ Sociale structuren:

- zijn patronen van relaties tussen personen
- geven processen van kennisdeling en leren vorm
- hun kwaliteit bepaalt de mogelijkheden voor interacties

De (r)evolutie van netwerkonderzoek

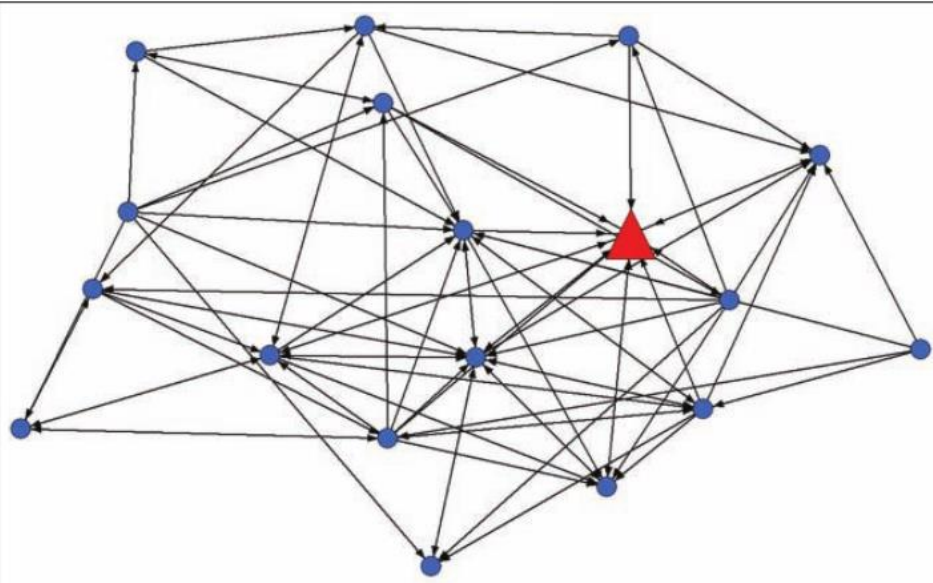

Daly (2010, p. 5)

Het belang van onderwijsnetwerken?

- Student learning and achievement
(Goddard et al., 2007; Moolenaar et al., 2012; Yasumoto et al. 2001)
- Policy implementation
(Coburn et al., 2012)
- School reform and improvement
(Daly et al., 2010; Penuel et al., 2009)
- Professional development programs
(Baker-Doyle & Yoon, 2011; Hofman & Dijkstra, 2010)
- School leadership
(Daly & Finnigan, 2011; Pitts & Spillane, 2009)

School 39

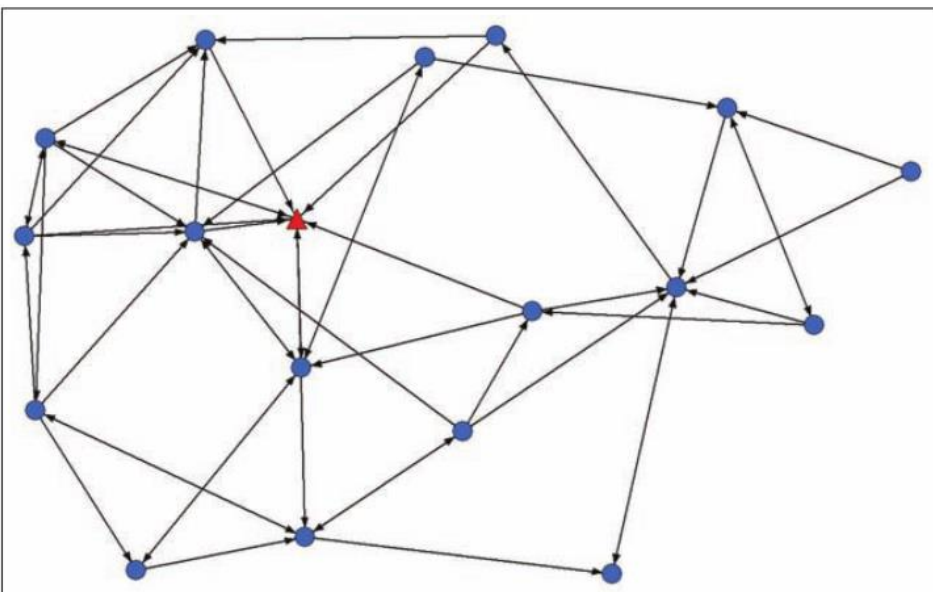
<i>Team size</i>	= 18
<i>Transformational leadership</i>	= 3.34
<i>Innovative Climate</i>	= 3.50
<i>Degree centrality</i>	= 0.59
<i>Closeness centrality</i>	= 0.71
<i>Betweenness centrality</i>	= 0.05

51 principals
702 teachers

“who do you go to for work-related advice?”

The relation between the principal’s position – transformational leadership – innovative climate

Figure 2. Example of principal’s position in a school’s instrumental advice network
High innovative climate

School 19

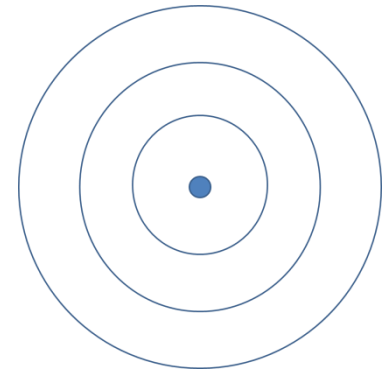
<i>Team size</i>	= 18
<i>Transformational leadership</i>	= 3.12
<i>Innovative Climate</i>	= 2.84
<i>In-degree centrality</i>	= 0.47
<i>Closeness centrality</i>	= 0.61
<i>Betweenness centrality</i>	= 0.17

Figure 3. Example of principal’s position in a school’s instrumental advice network:
Low innovative climate

Mijn onderwijsnetwerk?

Met wie praat je over onderwijs?

- Tijdsperiode: het afgelopen semester
- Zowel interne als externe personen
- Zowel frequent als sporadisch contact

- Plaats deze personen op de netwerkcirkels (*closeness*)

The ties that teach

Probleemstelling?

Doelgroep

Docenten in het hoger onderwijs

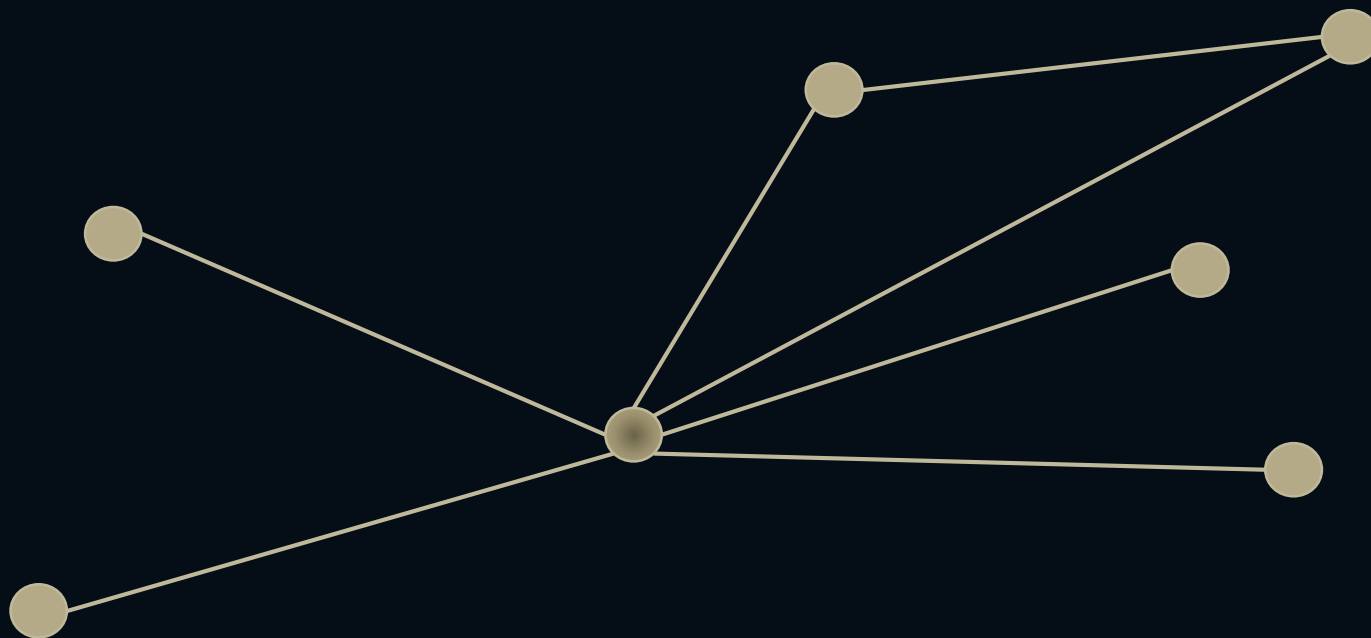
Probleem

Complexe onderwijsrealiteit

Aanpak

Onderwijsnetwerk voor professionele ontwikkeling

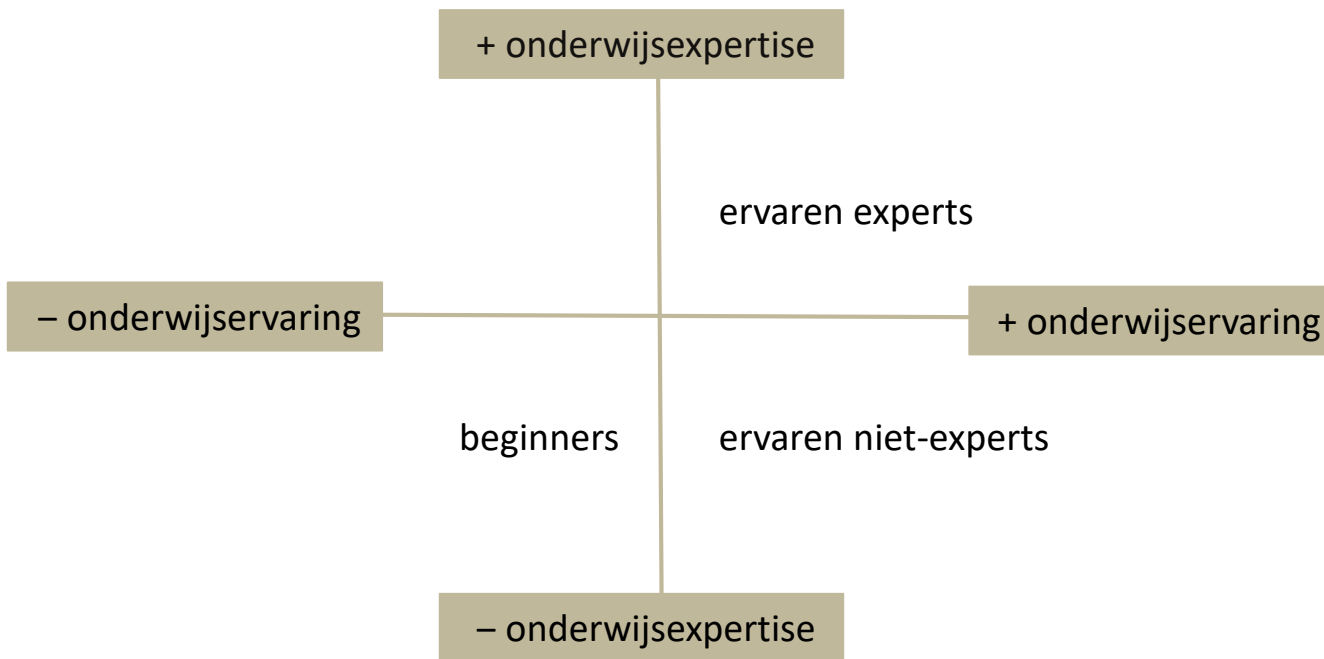

AANPAK
EGO-NETWERKEN

A close-up photograph of a blue suit jacket, white shirt, and blue tie. A semi-transparent dark grey text box is overlaid across the center of the image, containing the text 'STUDIES 1 & 2' and 'NETWERKEN IN ONTWIKKELINGSFASES' in white, uppercase letters.

STUDIES 1 & 2
NETWERKEN IN ONTWIKKELINGSFASES

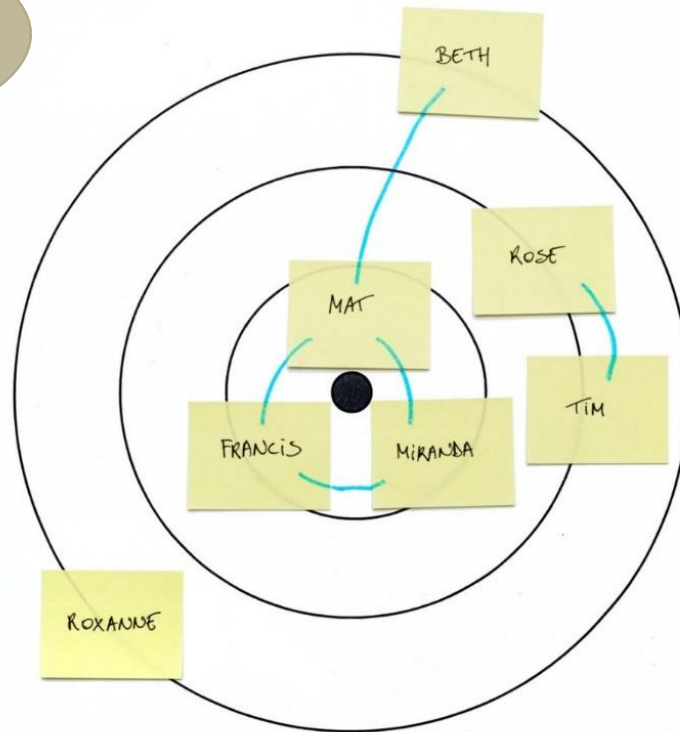
Verschillende ontwikkelingsfases

Visualiseren tijdens interviews

Met wie
communiceer je over
je onderwijs?

STUDIE 1: NETWERKSAMENSTELLING

Ervaren experts

- Praten met veel mensen over onderwijs
- Voeren lange conversaties met diverse mensen

Ervaren niet-experts

- Zijn vaak geïsoleerd in hun onderwijs
- Gaan relaties aan met gelijkaardige personen

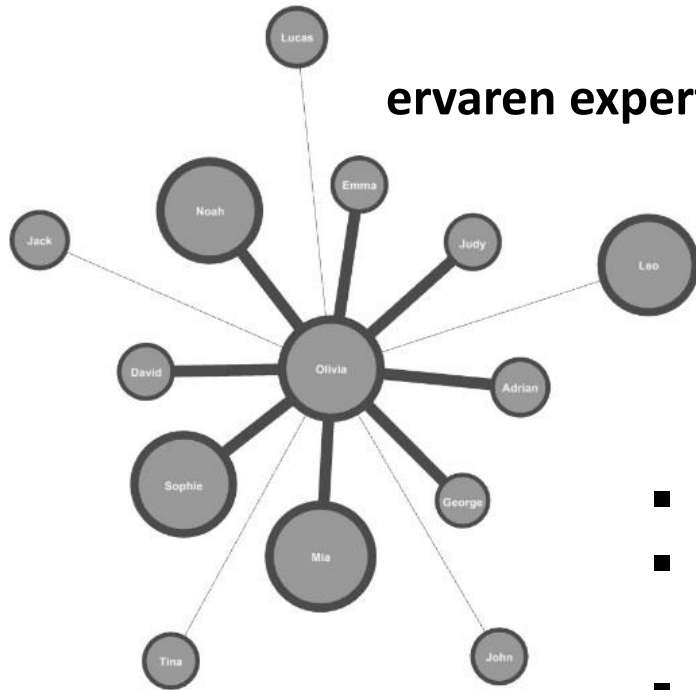
Beginners

- Praten vaak en met veel mensen over onderwijs
- Zoeken diverse mensen op

STUDIE 2: NETWERKKWALITEIT

ervaren experts

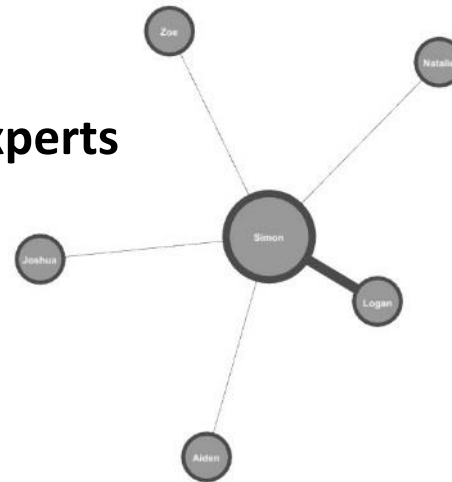

- werken vaak diepgaand samen
- beschrijven veranderingen door hun netwerk
- gebruiken hun relaties voor verschillende types interacties

STUDIE 2: NETWERKKWALITEIT

ervaren niet-experts

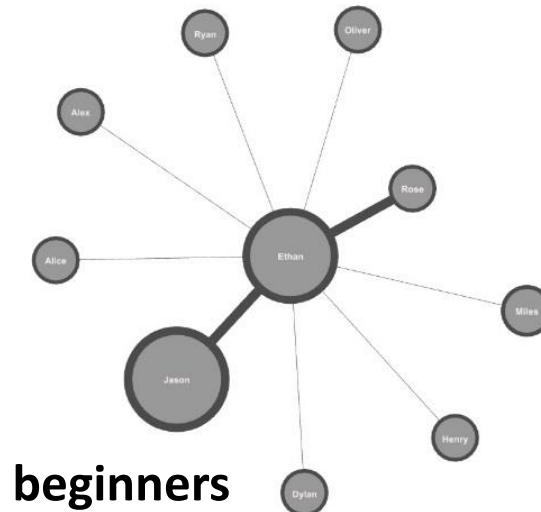

- scannen ideeën en bespreken praktische organisatie
- zien weinig waarde in hun onderwijsnetwerk

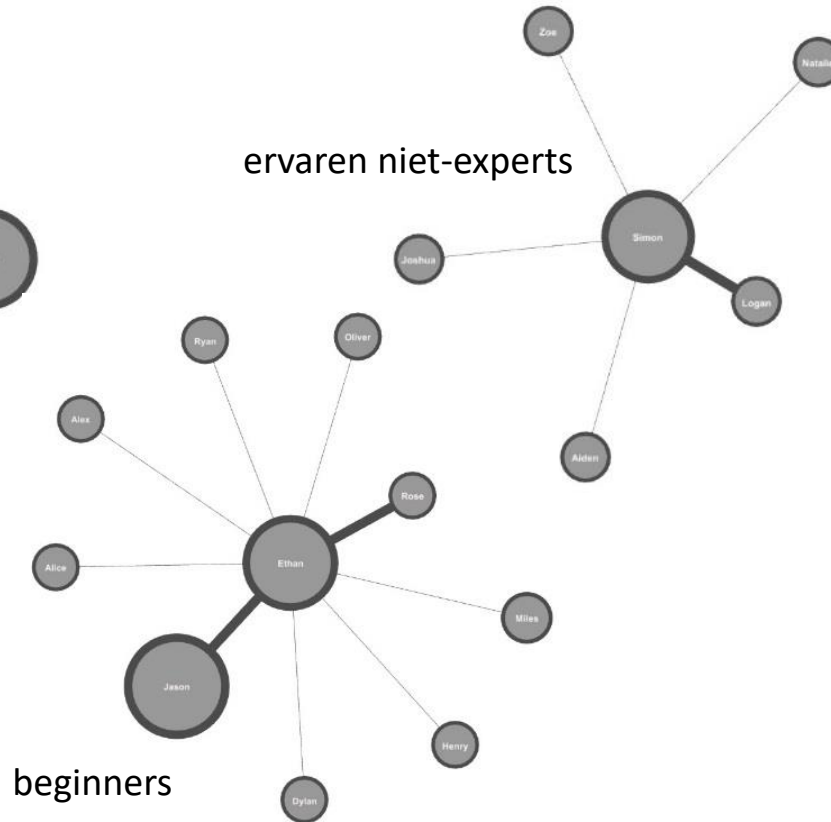
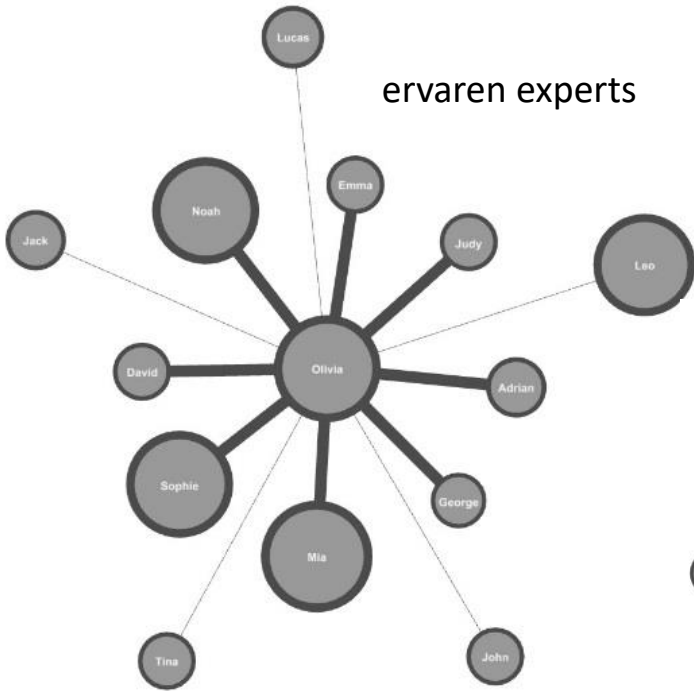

STUDIE 2: NETWERKKWALITEIT

- delen ervaringen en zoeken advies
- zien veel potentiële waarde in hun onderwijsnetwerk

STUDIE 2: NETWERKKWALITEIT

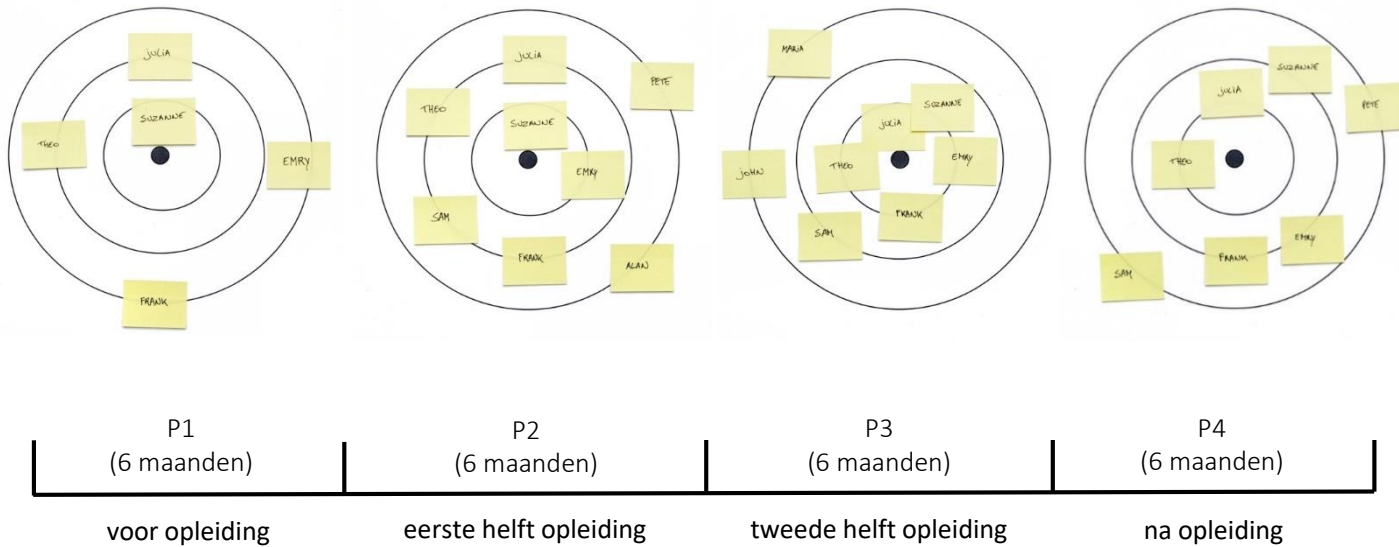

STUDIE 3
NETWERKEN IN VERANDERING

STUDIE 3: NETWERKEN IN VERANDERING

Docentenopleiding

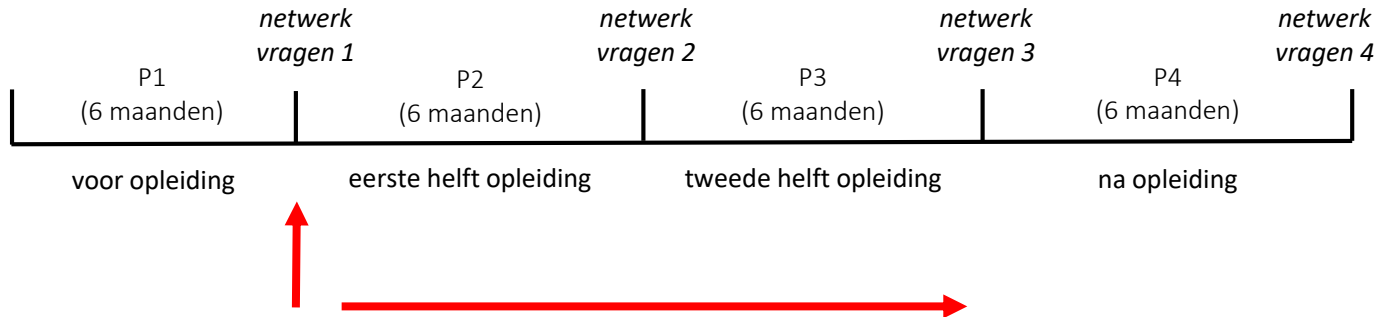
A close-up photograph of a man's torso, wearing a dark blue suit jacket, a white dress shirt, and a blue necktie. The tie is knotted in a unique, multi-loop fashion. The background is a plain, light-colored wall.

STUDIE 4
NETWERKEN VERSTERKEN

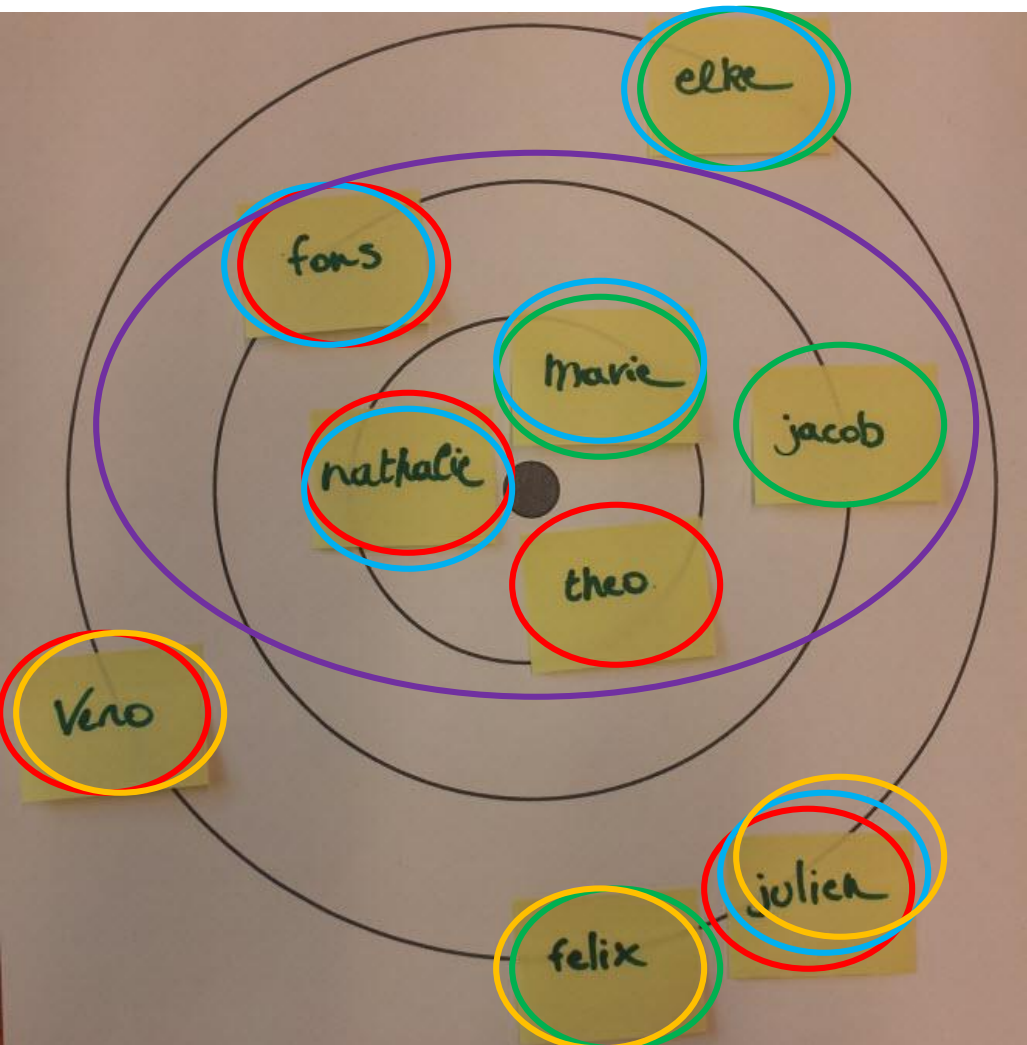
STUDIE 4: NETWERKEN VERSTERKEN

Interventie in docentenopleiding

- Stimuleren van netwerken op relevante kenmerken
- Verhogen van netwerkbewustzijn door training en inbedding van netwerkelementen
- Vergelijken met controlegroep

Hoe divers is je netwerk?

Diversity

- Veel ervaring / weinig ervaring
- Veel expertise / weinig expertise
- Zelfde afdeling / andere

Homophily

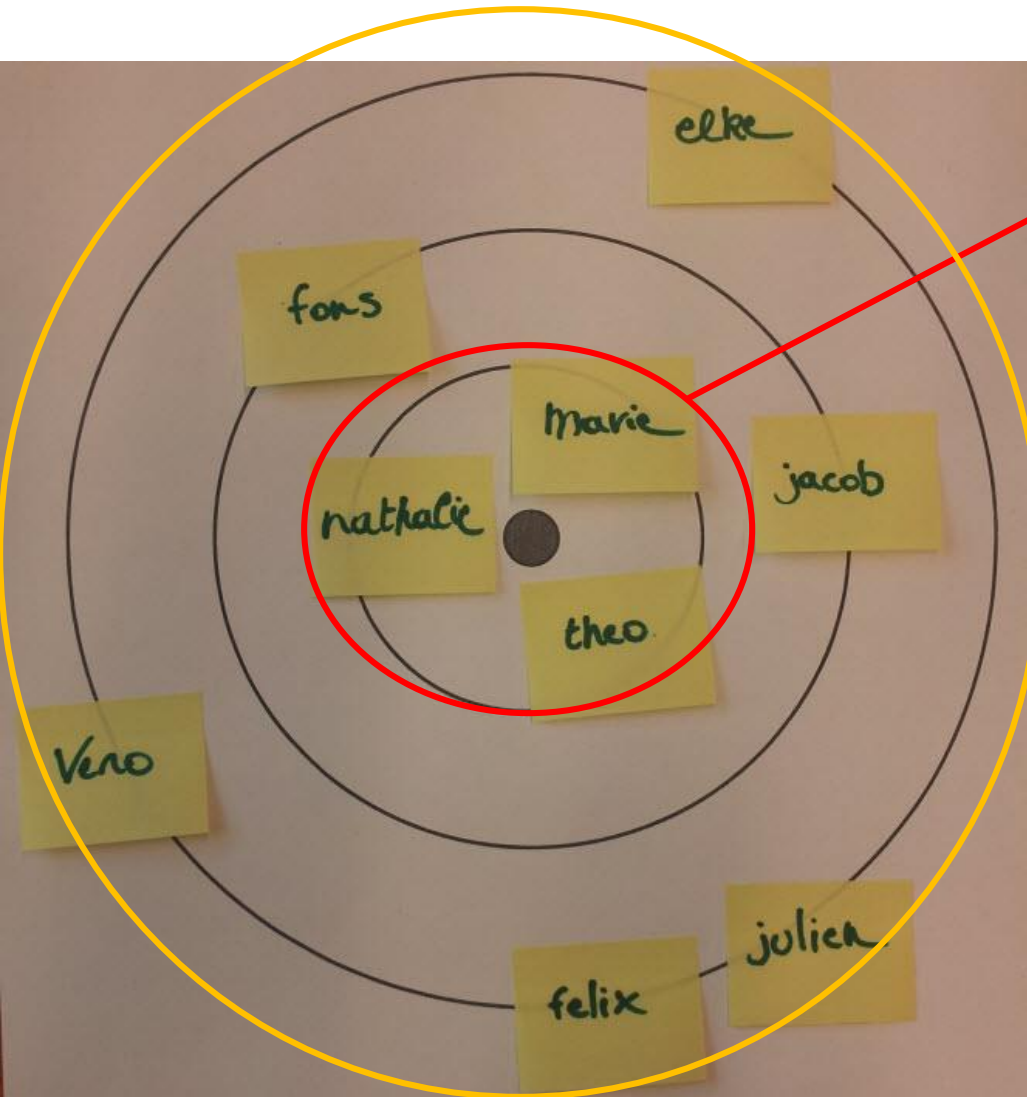
= voorkeur voor relaties met gelijken

“Birds of a feather flock together”

“Your friend is my friend”

“The enemy of my enemy is my friend”

Welke informatie krijg je door je netwerk?

Strong ties

- Frequent, intensief
- Complexe zaken bespreken
- Overlap - 'redundancy'

Weak ties

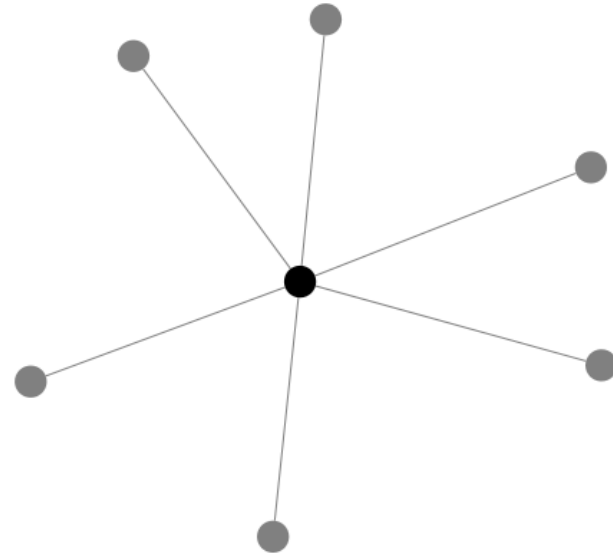
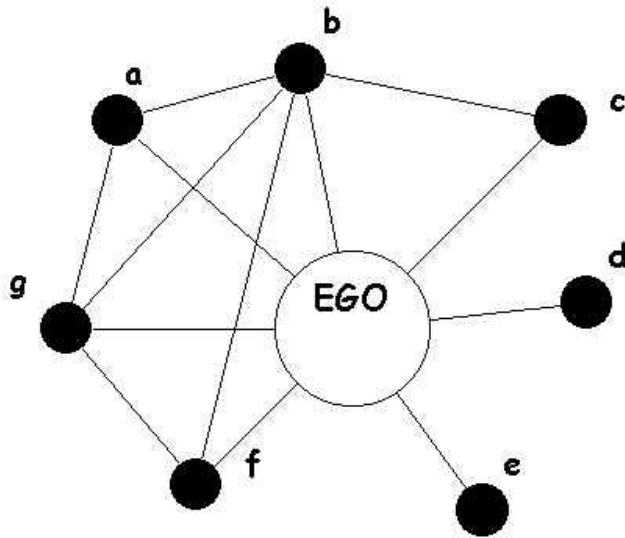
- Minder frequent, minder intensief
- Belangrijk voor innovatie
- 'Strength of weak ties'

Multiplexity = verschillende soorten relaties met dezelfde persoon

Value creation = waarde die gecreeërd wordt; wat haal je eruit?

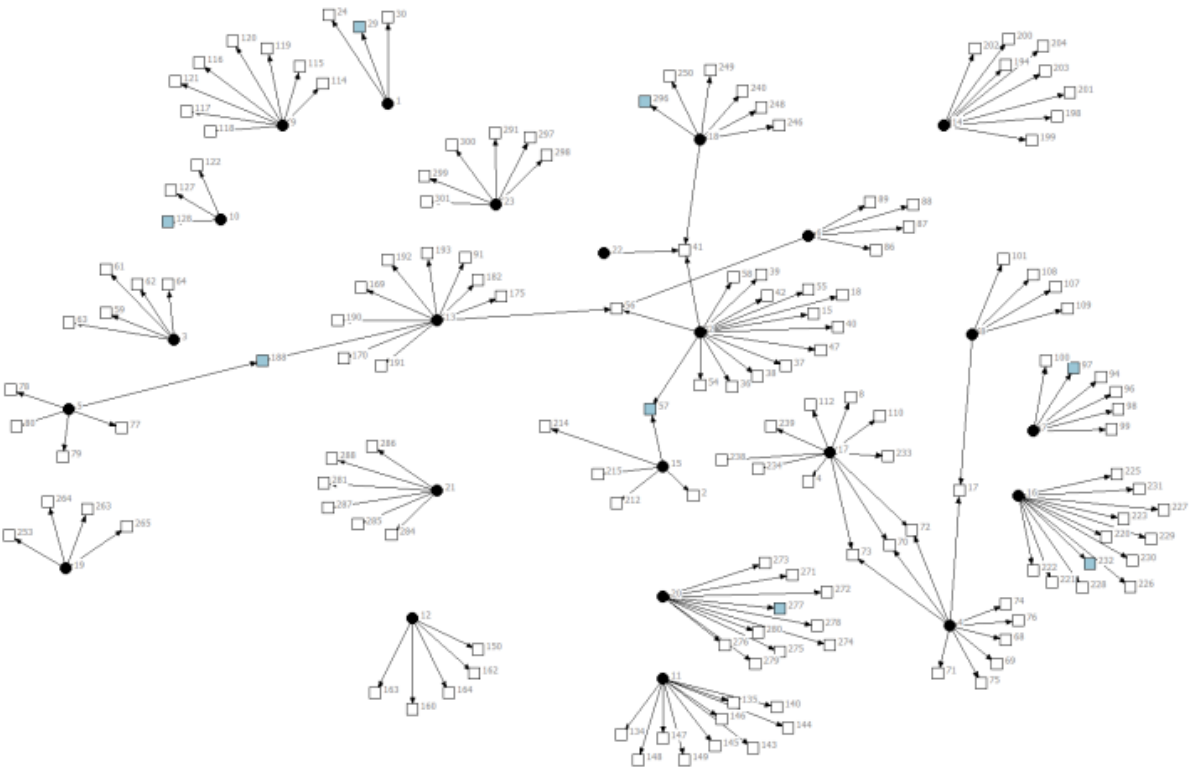
Welke structuur heeft je netwerk?

Verbind de personen in je netwerk die contact hebben met elkaar over onderwijs

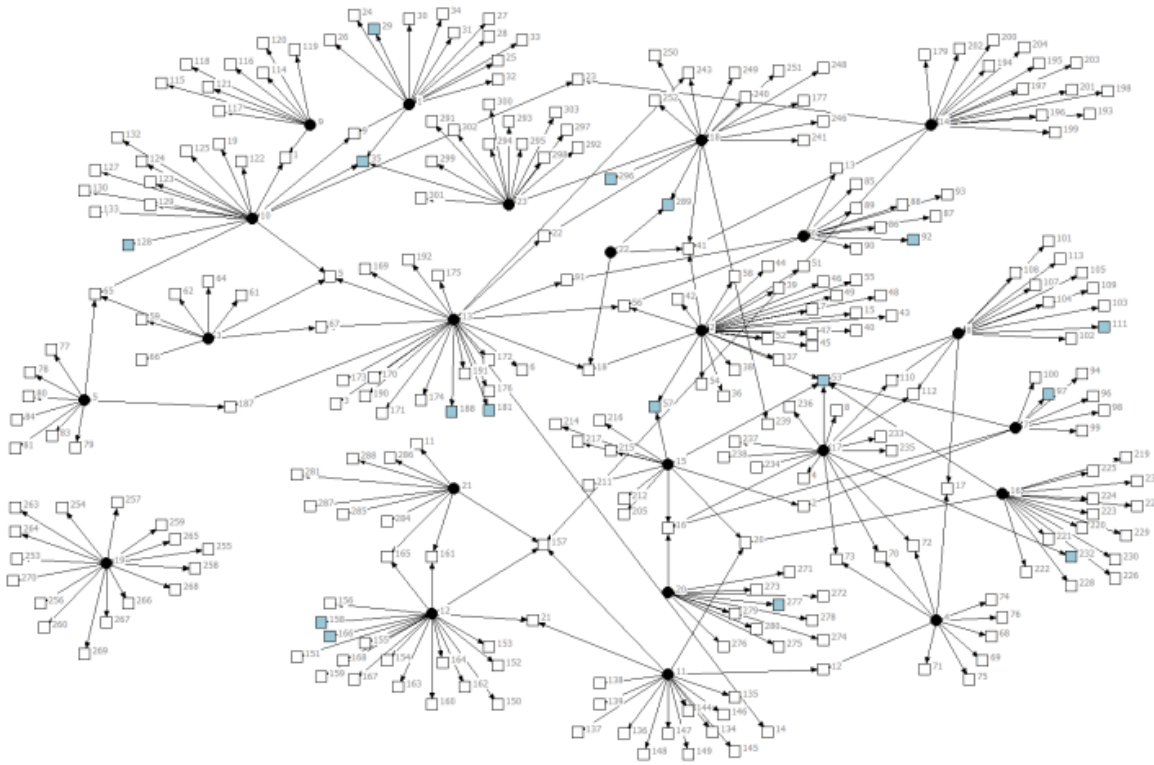

- In hoeverre zijn de personen in je netwerk onderling verbonden? (*'structural holes'*)
- Verbind je zelf wel eens personen met elkaar? (*'broker'*)

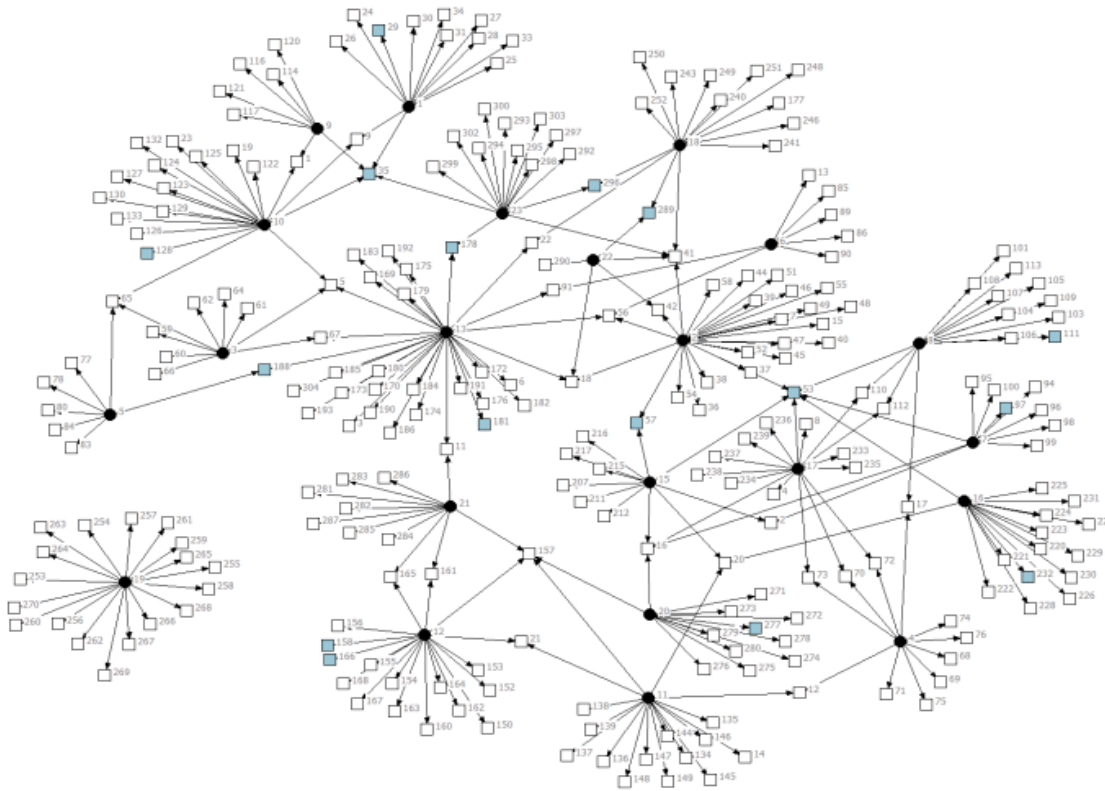
P1 | voor opleiding

P2 | eerste helft opleiding

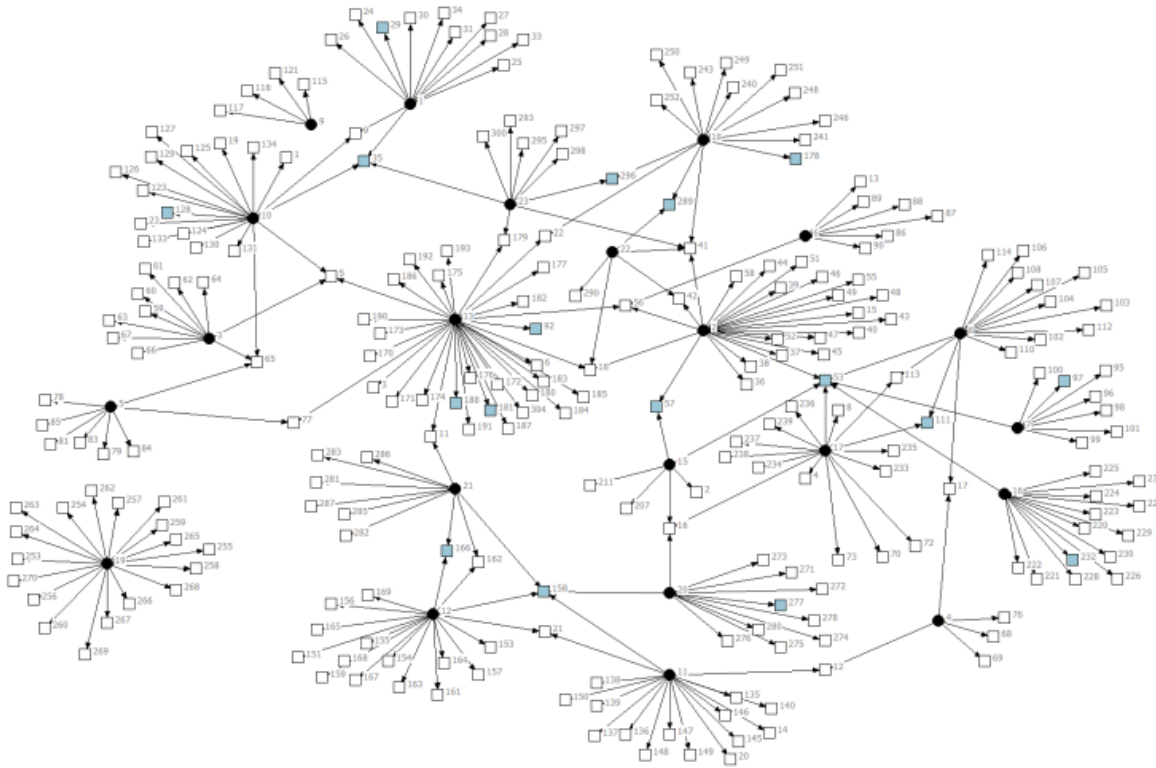

P3 | tweede helft opleiding

P4 | na opleiding

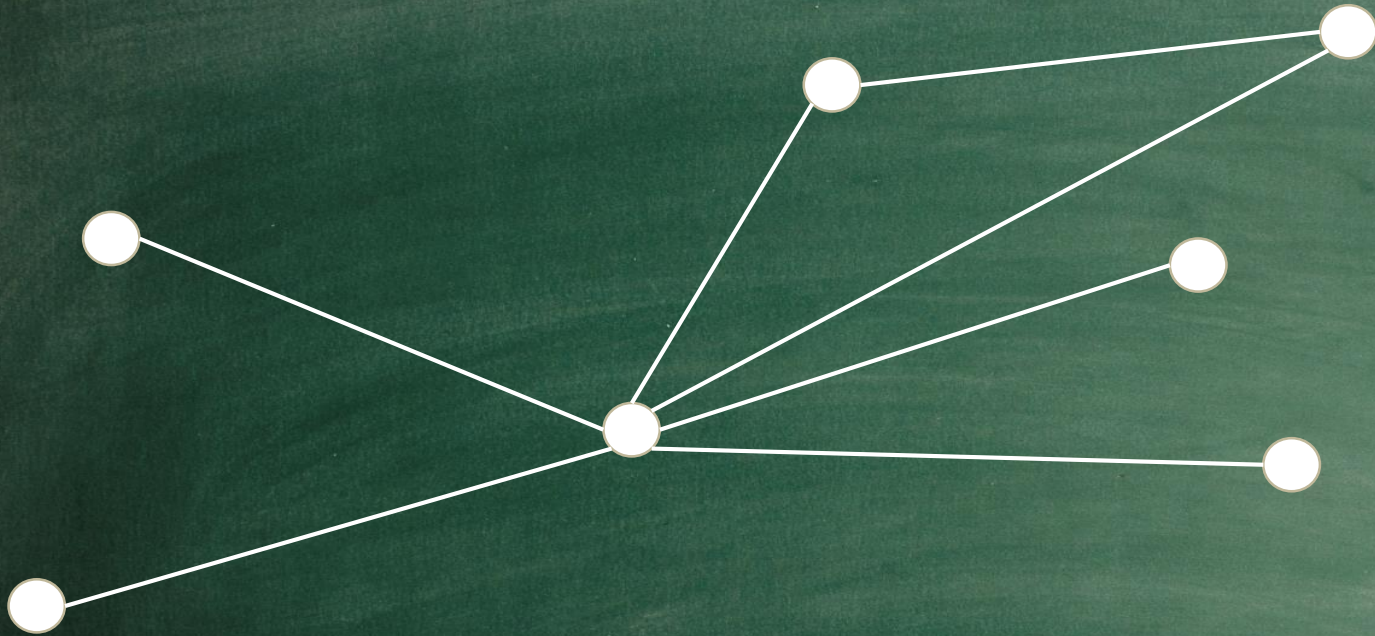

STUDIE 4: NETWERKEN VERSTERKEN

Netwerken kunnen versterkt worden

- Grotere, meer diverse en dynamische netwerkontwikkeling
- Breder netwerk van mensen voor verschillende inhoud
- Beïnvloedbaar door een korte interventie

IMPLICATIES

IMPLICATIES

Hoger onderwijsbeleid

- Voed een 'ge-netwerkte' onderwijscultuur
- Voorzie in structuren en ruimte voor netwerkontwikkeling

Onderwijskundige professionalisering

- Ontwerp en ondersteun opleidingen 'ge-netwerkt'
- Integreer netwerkontwikkeling als uitkomst van opleidingen

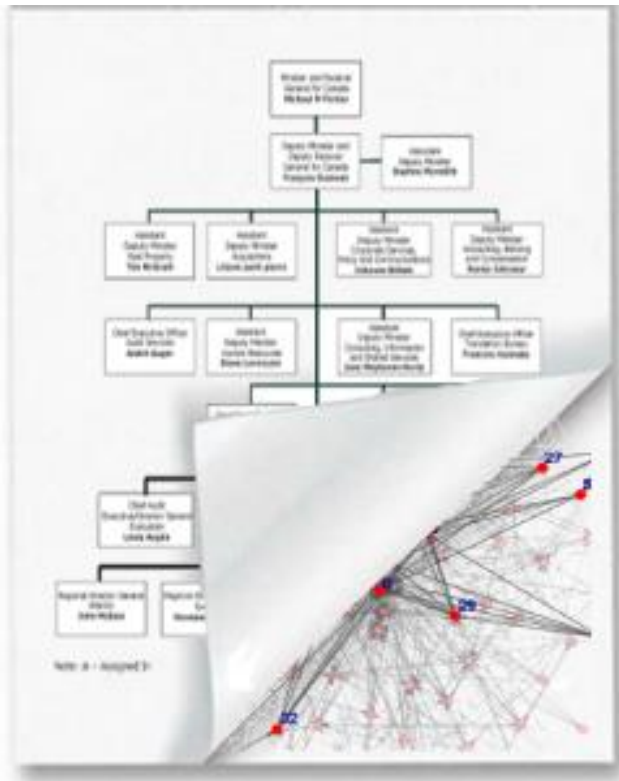
Docenten, lesgevers

- Evalueer netwerk regelmatig en benut het intentioneel

“The hidden workplace”

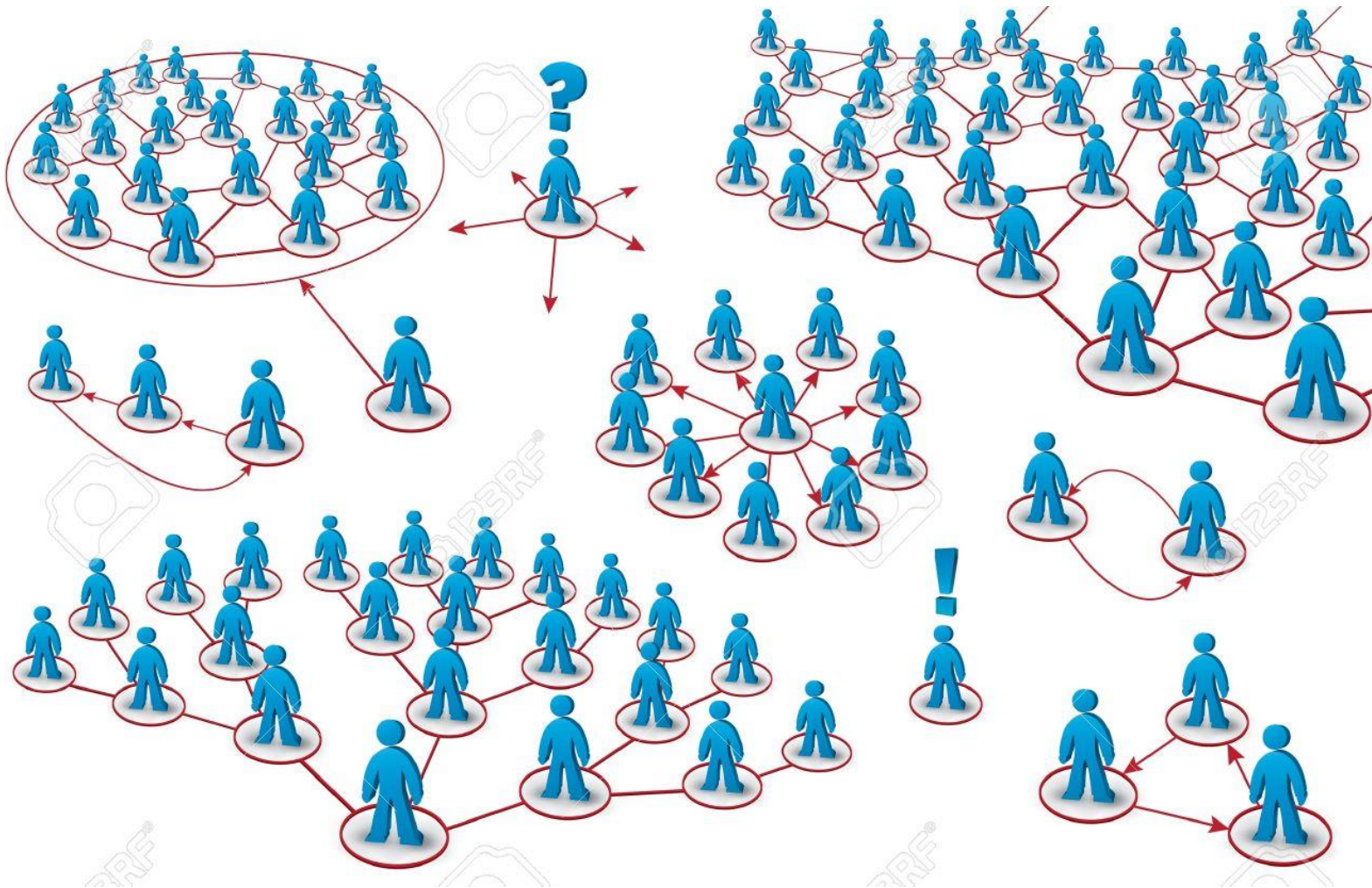
De onderliggende sociale structuur bepaalt het type, de toegang en de stroom van kennis tussen punten in het netwerk

SNA = a perspective to look at knowledge sharing in organisations

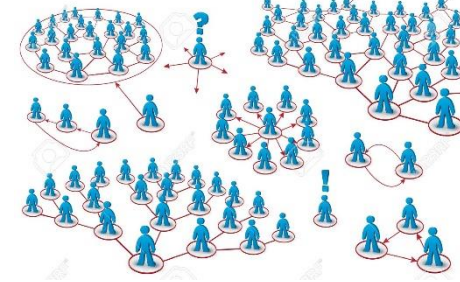

Vervolgonderzoek...!

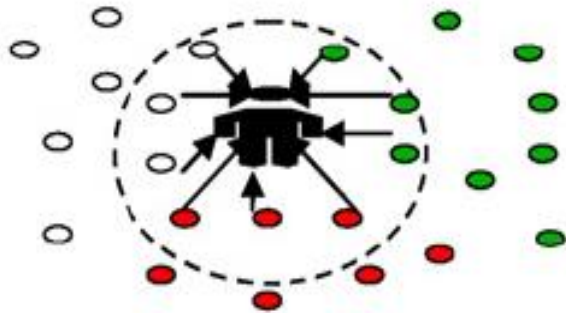

Onderwijsnetwerken als tool voor professionele ontwikkeling

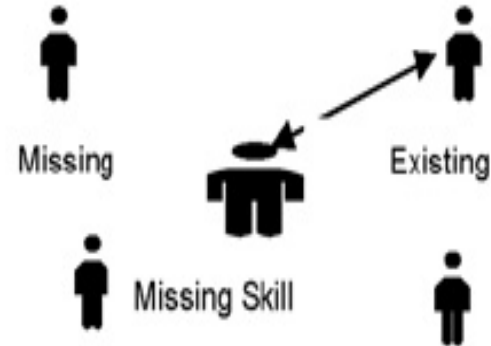

- **Onderlinge verbondenheid?**
Draagvlak voor innovaties? ($\neq$ iedereen met iedereen verbinden!)
- **Welke subgroepen?**
Functioneel voor leerlijnen, werkgroepen, curriculum design?
- **Verbinders?**
Personen die ‘brugfiguur’ (*broker*) versterken? Waarderingsbeleid?
- **Outward-facing?**
Strength of weak ties
- **Positie van leidinggeven en ondersteuners?**
Zijn er bottlenecks, disconnected experts, onbenutte expertise...?

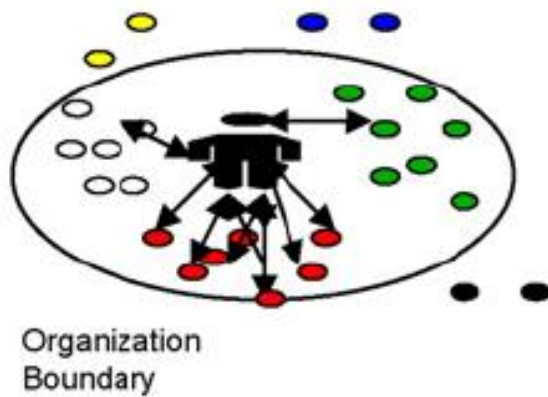
The bottleneck

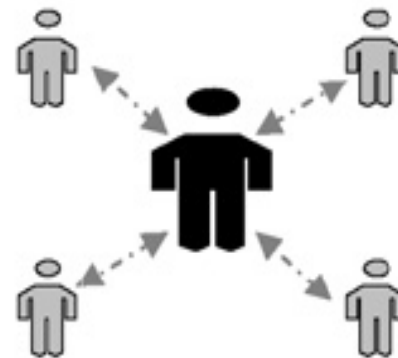
The disconnected expert

The biased networker

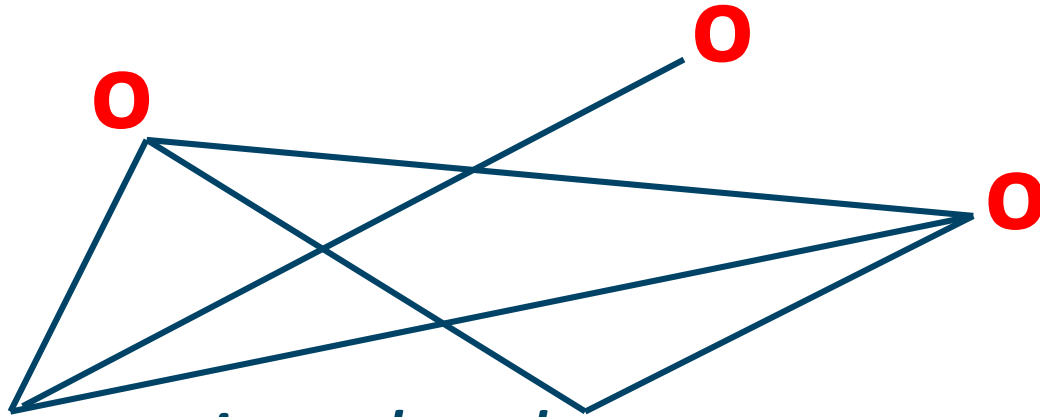
The surface networker

Vervolgonderzoek...!

- In kaart brengen van onderwijsnetwerken (kwaliteit, samenstelling, structuur)
- Relateren aan innovatieprocessen & professionele ontwikkeling
- Teruggeven van netwerk-visualisaties
- Verhogen van netwerkwerkbewustzijn

Connecting the dots

Onderwijsnetwerken van lesgevers

Sara.VanWaes@uantwerpen.be

Van Waes, S. (2017). *The ties that teach: Teaching networks in higher education*. PhD, University of Antwerp.

ECHO

ExpertiseCentrum Hoger Onderwijs
Universiteit Antwerpen

References

- Van Waes, S., De Maeyer, S., Moolenaar, N. M., Van Petegem, P., & Van den Bossche, P. (2017). Strengthening networks: A social network intervention among higher education teachers. *Learning and Instruction, 53*, 34-49.
- Van Waes, S., Moolenaar, N., De Maeyer, S., Van Petegem, P., & Van den Bossche, P. (2018). Linked to professional development : Designing a network intervention to foster informal networks in a formal program. In K. J. Baker-Doyle & S. A. Yoon (Eds.), *Networked by design: Interventions for teachers to develop social capital*: Routledge.
- Van Waes, S. (2017). The ties that teach: Teaching networks in higher education. PhD, University
- Van Waes, S., Moolenaar, N. M., Daly, A. J., Heldens, H. H. P. F., Donche, V., Van Petegem, P., & Van den Bossche, P. (2016). The networked instructor: The quality of networks in different stages of professional development. *Teaching and Teacher Education, 59*, 295-308.
- Van Waes, S., Van den Bossche, P., Moolenaar, N. M., Stes, A., & Van Petegem, P. (2015). Uncovering changes in university teachers' professional networks during instructional development. *Studies In Educational Evaluation, 46*, 11-28.
- Van Waes, S., Van den Bossche, P., Moolenaar, N. M., De Maeyer, S., & Van Petegem, P. (2015). Know-who? Linking faculty's networks to stages of instructional development. *Higher Education, 70*(5), 807-826.